

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych, opracowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Uwagi dotyczące składu grup diagnostyczno-pomocowych

Nauczyciel przedszkola (Art. 1 pkt 4 lit. f – dodawany art. 9a ust. 11c pkt 6)

ZPP ocenia przepis jako zbędny. Organizacja wskazuje, że zgodnie z obowiązującym już art. 9a ust. 11c pkt c ustawy w skład grupy diagnostyczno-pomocowej może wchodzić nauczyciel znający sytuację domową małoletniego. Przepis ten obejmuje już zatem wszystkich nauczycieli wszystkich jednostek i placówek oświatowych, w tym przedszkoli.

Opiekun w żłobku (Art. 1 pkt 4 lit. f – dodawany art. 9a ust. 11c pkt 7)

ZPP postuluje doprecyzowanie, że w skład grupy powinien wchodzić opiekun znający sytuację domową małoletniego, a nie jakikolwiek opiekun w żłobku. Organizacja wskazuje ponadto, że w OSR nie oszacowano skutków finansowych związanych z koniecznością zapewnienia zastępstw za opiekunów biorących udział w pracach grup diagnostyczno-pomocowych ani kosztów wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, gdyby posiedzenia odbywały się po godzinach pracy opiekuna w żłobku.

Pielęgniarka i położna (Art. 1 pkt 4 lit. g – dodawany art. 9a ust. 11e)

ZPP zgłasza cztery zastrzeżenia. Po pierwsze, postuluje zastąpienie zwrotu „pielęgniarka środowiskowa” zwrotem „pielęgniarka podstawowej opieki zdrowotnej”, a słowa „położna” – zwrotem „położna POZ”, wskazując że w systemie nie funkcjonuje już pojęcie pielęgniarki środowiskowej. Po drugie, wskazuje że kobieta objęta jest opieką położnej POZ do 8. tygodnia życia dziecka, a nie tylko do jego urodzenia, wobec czego pielęgniarka POZ powinna wchodzić w skład zespołu dopiero po tym okresie – organizacja powołuje się przy tym na rozporządzenie z dnia 27 listopada 2019 roku określające zadania położnej POZ po urodzeniu dziecka. Po trzecie, postuluje dookreślenie, do jakiego wieku dziecka pielęgniarka POZ ma wchodzić w skład grupy, wskazując że bez takiego dookreślenia wiekiem granicznym byłoby 18 lat, co wydaje się nadmiarowe. Po czwarte, wskazuje że bez zmian przepisów w ustawie o podstawowej opiece zdrowotnej powstanie problem, kto ma finansować uczestnictwo w grupie. Ust. 13 nie jest w tym zakresie wystarczający, gdyż doświadczenie dowodzi, że brak dookreślenia obowiązków POZ w dedykowanych przepisach jest wykorzystywany jako pretekst do uznania, że nie mieszczą się one w zakresie obowiązków.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej (Art. 1 pkt 4 lit. g – dodawany art. 9a ust. 11f)

ZPP postuluje skreślenie przepisu. Organizacja informuje, że w uzasadnieniu nie wskazano celu regulacji. Zasadnicza rola koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej sprowadza się do pomocy rodzinie zastępczej, nie zaś rodzinie biologicznej dziecka. Nerozwieszony problem przemocy w rodzinie biologicznej stanowi podstawę do kontynuacji pobytu dziecka w pieczy zastępczej i o tym powiat jako organizator pieczy winien być informowany, ale nie stanowi to wystarczającej podstawy do angażowania koordynatora w prace grupy diagnostyczno-pomocowej. Organizacja podkreśla, że ograniczone zasoby kadrowe w polityce społecznej powinny być wykorzystywane efektywnie, a nadmierne rozszerzanie składu grupy o osoby, które niewiele wniosą do jej pracy, nie sprzyja efektywności.

Uwagi dotyczące procedury wezwań i doręczeń

Terminy wezwań (Art. 1 pkt 5 lit. h i j – zmiana art. 9b ust. 12 i 13)

ZPP wskazuje, że wobec braku przepisów dotyczących zasad doręczeń – gdy pismo nie jest wysyłane przez e-doręczenia – może pojawić się problem z ustaleniem, kiedy powinno nastąpić kolejne wezwanie i kiedy mija termin 30-dniowy. Organizacja ilustruje problem przykładem pierwszego wezwania nadanego 6 sierpnia, awizowanego 11 sierpnia i odebranego 25 sierpnia, pytając czy zespół – pomimo braku dowodu doręczenia – powinien skierować kolejne wezwanie najpóźniej 20 sierpnia.

ZPP wskazuje ponadto na brak spójności między terminem 30-dniowym i 14-dniowym na dokonanie wezwania oraz art. 66c Kodeksu wykroczeń. Organizacja pyta, po co zachowywać procedurę dwukrotnego wezwania do przedstawienia zaświadczenia, jeżeli wezwania te i tak dokonywane są po upływie terminu, a wobec danej osoby powinno zostać wszczęte postępowanie wykroczeniowe. ZPP zwraca przy tym uwagę, że art. 66c Kodeksu wykroczeń posługuje się słowem „uporczywie” – bez jego skreślenia postępowanie wykroczeniowe w wyniku zawiadomienia po upływie terminu 30-dniowego do przedłożenia zaświadczenia i tak zostałoby umorzone z uwagi na brak znamion popełnienia czynu zabronionego.

Uwagi dotyczące ochrony danych osobowych

Uchylenie ograniczenia dostępu do danych (Art. 1 pkt 6 – uchylony art. 9c ust. 5a)

ZPP wskazuje, że w uzasadnieniu brak informacji o celu skreślenia przepisu ograniczającego prawo osoby stosującej przemoc do dostępu do dotyczących jej danych. Organizacja zwraca uwagę, że w części uzasadnienia dotyczącej oceny skutków dla ochrony danych osobowych nie przeprowadzono analizy skutków skreślenia przepisu w kontekście zgodności proponowanej regulacji z art. 23 w związku z art. 12 RODO, a brak takiej regulacji może być interpretowany jako przyznanie osobie stosującej przemoc nieograniczonego dostępu do danych. ZPP zwraca ponadto uwagę, że w praktyce nie zawsze potwierdza się stosowanie przemocy przez osobę objętą postępowaniem w ramach zespołu dyscyplinarnego czy grupy diagnostyczno-pomocowej, wobec czego pozbawienie jej prawa dostępu do własnych danych również budzi wątpliwości.

Czas przetwarzania danych (Art. 1 pkt 11 – dodawany art. 9n ust. 3)

ZPP wskazuje, że czas przetwarzania danych powinien być dostosowany do celu, na jaki dane były gromadzone. Organizacja ilustruje problem przykładami: trudno sobie wyobrazić, aby sąd usuwał z akt postępowania dane udostępnione z systemu eNK@, ani aby PCPR usuwał pozyskane dane w okresie, kiedy dziecko przebywa w pieczy zastępczej z powodu przemocy domowej.

Uwagi dotyczące ustawy o świadczeniach rodzinnych

Warunek wizyt lekarskich (Art. 3 – dodawany art. 6a ust. 3)

ZPP sugeruje wydłużenie okresu z kwartału do półrocza, aby nie generować sztucznie ruchu w przychodniach w okresie mniejszej liczby zachorowań dzieci wyłącznie w celu wykazania prawa do świadczeń rodzinnych. Organizacja wskazuje, że biorąc pod uwagę kalendarz szczepień oraz przepisy

dotyczące okresów przeprowadzania bilansu zdrowia – zwłaszcza w przypadku dzieci między 2. a 3. rokiem życia – może się zdarzyć, że dziecko nie będzie wymagało wizyty w przychodni przez trzy miesiące.

ZPP sugeruje ponadto, aby niezbędnym warunkiem uzyskania świadczeń rodzinnych było również poddanie dziecka obowiązkowym szczepieniom, oraz wnosi o rozważenie wprowadzenia podobnych zmian w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.